

LBRIS

We know
books

Johann David Wyss

AVENTURILE FAMILIEI ELVEȚIENE

ROBINSON

Traducere din limba engleză de
Valentin-Petre Lică

PREȘANIA

Capitolul 1: Naufragiați și singuri	5
Capitolul 2: Explorarea insulei	24
Capitolul 3: Drumul spre casă	33
Capitolul 4: Întoarcerea la epavă	41
Capitolul 5: Mama face o propunere	52
Capitolul 6: Construim un pod	59
Capitolul 7: Călătoria spre copacii minunați	66
Capitolul 8: Casa din copac	74
Capitolul 9: Noi expediții	81
Capitolul 10: Comoara de pe corabie	97
Capitolul 11: Noi provocări	112
Capitolul 12: Întoarcerea la Cuibul Șoimilor	131
Capitolul 13: Pregătiri pentru anotimpul ploilor	153
Capitolul 14: Primăvara	169
Capitolul 15: Atacul de noapte	189
Capitolul 16: Șarpele uriaș	209
Capitolul 17: Două expediții	224
Capitolul 18: Domesticirea struțului	248
Capitolul 19: Nori negri	264
Capitolul 20: Și așa au trecut zece ani	293
Capitolul 21: Un musafir neașteptat	313
Capitolul 22: Noi speranțe	333

Naufragiați și singuri

De șase zile ploua și era o furtună grozavă; iar în ziua a șaptea, furia ei se făcu și mai grozavă. Eram mânați spre miazăzi, în timp ce corabia cu catargele-i sfârmate începuse să ia apă în câteva locuri. După atâtea zile și nopți nedormite, zdrobiți de oboseală, marinarii nu mai puteau ține cârma; și-n loc să blesteme, ca de obicei, se rugau. Dintr-o clipă într-alta eram amenințați să fim înghițiți de valuri dar, punându-ne nădejdea în Dumnezeu, nu ne gândeam decât cum să ne izbăvim zilele.

— Copii, le zic eu băieților mei încremeniți de spaimă, în această cumplită primejdie, singura noastră nădejde stă în Cel de Sus. Să ne încredințăm cu pace sufletele în mâinile Lui! Gândiți-vă la bucuria și binecuvântarea de a ne regăsi, pentru veșnicie, împreună, în acel locaș al fericirii.

La auzul acestor cuvinte, înlăcrimată, soția mea își ridică privirea plină de curaj; începu să-i încurajeze și să-i liniștească pe copii, iar eu m-am bucurat văzându-i tăria sufletească. Mi se sfâșia inima când mă gândeam la toți cei dragi mie. Îngenunchearăm cu toții, într-un singur gând, și ridicarăm spre Dumnezeu o rugă fierbinte. Friș, mai ales, cerea ajutor pentru părinții și frații lui, uitând cu totul de sine. Inimile ne erau mângâiate de alinarea adusă de rugăciunea încrezătoare a unui copil, iar situația primejdioasă în care ne aflam părea dintr-o dată mai puțin copleșitoare. Dumnezeu ne va auzi rugăciunea, îmi zic eu, ne va ajuta.

Pe neașteptate, auzirăm un strigăt prin mugetul valurilor: „Pământ! Pământ!” Iar în aceeași clipă corabia se izbi atât de cumplit, încât ne rostogolirăm cu toții năcuți pe punte, prevestindu-se astfel distrugerea ei iminentă. O trosnitură înăbușită însoți lovitura și apa năvăli din toate părțile. Apoi, în mijlocul întregului tumult, se auzi vocea căpitanului, strigând:

— Suntem pierduți! Aruncați bărcile în mare!

— Suntem pierduți! am strigat eu, și cuvintele mi-au străpuns inima ca un pumnal, dar văzând că spaima pune iarăși stăpânire pe copiii mei, m-am întărit și am strigat cu glas dătător de nădejde: Curaj, băieții mei, nu ne-am înecat încă! Pământul e aproape, să facem tot ce ne stă în putință să ajungem la el! Știți bine că Dumnezeu îi ajută pe cei care se ajută singuri!

I-am lăsat cu aceste cuvinte și m-am dus pe punte. Amarnică mi-a fost deznădejdea când am văzut cum ultima barcă se îndepărtează de corabie prin spuma și tumultul valurilor și cum ultimul dintre marinari o împinge și se aruncă în ea, nepăsător fiind la strigătele și rugămintile mele de a împărtăși cu ei puținele șanse de a rămâne în viață. Puhoaiele de ploaie și valurile furioase mi-au înecat vocea și chiar dacă marinarii ar fi voit, nu ar fi putut întoarce barca. Aruncându-mi disperat privirea în jur, am început să îmi dau seama că situația în care ne aflam nu era chiar atât de lipsită de speranță, întrucât pupa vasului, unde se găsea cabina noastră, era prinsă între două stânci înalte și stătea puțin ridicată deasupra restului stâncilor care îi zdrobeau partea din față. Apoi, am putut zări prin ploaie și ceață o porțiune de coastă stâncoasă și deși avea o înfățișare sălbatică, inima îmi sălta spre ea ca spre un semnal de ajutor în această clipă de încercare.

Îndurerat că fuseserăm părăsiți de tovarășii noștri de călătorie, îmi ascunsei tulburarea cât putui mai bine, când intrai la ai mei în cabină:

— Curaj, dragii mei! Chiar dacă corabia nu va mai putea porni din loc, este astfel așezată încât cabina noastră va rămâne deasupra apei și mâine, dacă vântul și marea se vor liniști, nu văd nicio pricină pentru care să nu putem ajunge la țarm.

Aceste cuvinte avură darul de a-i liniști pe copiii, care dintr-o dată au început să privească șansele de salvare, îndoielnice mai înainte, ca pe o fericită certitudine și au început a se bucura că au scăpat de acele nesuferite legănări ce-i chinuseră până atunci.

Soția mea însă a înțeles neliniștea și tulburarea care puseseră stăpânire pe mine, în ciuda încercărilor mele de a le ascunde. I-am dezvăluit adevărul despre situația în care ne aflam, fiind cuprins deopotrivă de un sentiment de teamă pentru starea ei sufletească. Mi-a dat și mie curaj faptul că nu au părăsit-o nicio clipă curajul și nădejdea în Pronia dumnezeiască.

— Trebuie să găsim ceva de mâncare, zise ea, căci sufletul se întremează și el odată cu trupul. Mâine vom avea nevoie de întreaga noastră putere.

Noaptea se apropia cu repeziciune, furtuna continua la fel de neabătută și din când în când auzeam bufnituri care vesteau noi stricăciuni ale vasului nostru.

— Dumnezeu nu va întârzia să ne ajute, nu-i așa, tată? întrebă cel mic.

— Prostuțule, nu știi că nu trebuie să hărăzim noi ce trebuie să facă Dumnezeu pentru noi? zise Friț. Trebuie să avem răbdare și să așteptăm hotărârea Lui.

— Cuvinte foarte înțelepte, băiatul meu, dar ar fi fost și mai înțelept dacă ar fi fost spuse cu blândețe și bunătate. Prea adesea le vorbești fraților tăi cu asprime, deși poate nu vrei asta.

Copiii au înfulecat vârtos din masa pregătită de mama lor, după care au mers la culcare și au căzut de îndată într-un somn adânc. Friț, care era la vârsta la care putea înțelege primejdia

situației în care ne aflam, a rămas de veghe alături de noi. După o lungă tăcere, zise:

— Tată, nu crezi că am putea să facem pentru mama și copii un fel de colaci de salvare. Cu ajutorul lor am putea ajunge cu toții la țărm, căci tu și cu mine putem înota.

— Planul tău e bun, dragul tatii! Să căutăm numaidecât chipul în care să-l înfăptuim chiar de astă seară, pentru a fi pregătiți în fața oricărui neprevăzut.

Am căutat degrabă în jur la ce ar putea să ne fie de folos în acest scop și din fericire am găsit numeroase sticle goale și canistre de metal pe care le-am legat două câte două, astfel încât să poată pluti și să poată purta greutatea unui om în apă. Apoi, am făcut provizii de chibrituri, cuțite, frânghii și alte lucruri de folos, în nădejdea că dacă vasul se va sfărma înainte de ivirea zorilor, am putea ajunge la țărm nu cu totul lipsiți de unelte trebuincioase supraviețuirii.

Acum Friț dormea și el adânc alături de frații lui. De-a lungul întregii nopți, soția mea și cu mine am rămas de veghe în rugăciune, tresărind la fiecare zgomot nou, de teama unei schimbări fatale în așezarea epavei.

În cele din urmă, zorii zilei se iveau sfielnic, noaptea lungă era pe sfârșite și cu inimi pline de recunoștință am văzut cum vijelia a început să se domolească. Deasupra noastră străjuia cerul albastru și nuanțele minunate ale răsăritului de soare împodobeau zarea la răsărit. Încurajat de asta, îi chemarăm pe toți ai mei pe crâmpeliul de punte rămasă; băieții au rămas mirați să vadă că nu mai aveam niciun tovarăș la bord.

— Tată, unde e toată lumea? Unde sunt marinarii? Unde sunt bărcile? De ce ne-au lăsat în urmă? Cum ne vom descurca singuri?

— Dragii mei, le-am răspuns, nu trebuie să deznădăjduim, deși pare că am fost părăsiți. Tovarășii ne-au părăsit fără milă în ceasul primejdiei, dar Dumnezeu nu va face asta, El nu ne-a părăsit și ne vom pune pe mai departe nădejdea în El. Să ne îmbărbătăm și

fiecare să facă cu bucurie tot ce-i stă în putință! Are cineva o idee mai bună?

— Marea va fi în curând îndeajuns de liniștită ca să putem înota, zise Friț.

— Asta e foarte bine pentru tine, spuse Ernest. Dar gândește-te la mama și la noi ceilalți! Nu ar fi mai bine să construim o plută cu care să ajungem împreună la țărm?

— Ne-ar fi greu, cred, să facem o plută care să ne ducă în siguranță la țărm. Dar trebuie să găsim o soluție, însă mai întâi să căutăm cu toții lucruri care ne vor fi de cea mai mare trebuință.

Și așa am plecat cu toții să vedem ce putem găsi. Eu am pornit în căutare de provizii și apă de băut aflate la îndemâna noastră, în vreme ce soția mea și Franț s-au dus să vadă de păsările și animalele rămase de zile bune fără mâncare și apă. Friț se grăbi să alerge la cufărul cu arme și muniții, Ernest să caute unelte și Jack s-a dus în cabina căpitanului pe a cărei ușă deschisă au dat buzna doi câini mari și frumoși, care de îndată și-au arătat toată bucuria și recunoștința prin salturi atât de nestăvilite, încât l-au doborât la pământ pe micuțul lor eliberator, sperându-l de moarte. Jack s-a înfricoșat la început, dar și-a venit îndată în fire și câinii păreau a-și cere iertare, lingându-i viguros fața și mâinile. Jack, apucându-l pe cel mai mare de urechi, i-a sărit în spate și, spre marele meu amuzament, iată-l cum vine călare în întâmpinarea mea, pe când ieșeam din magazie.

Ne-am reunit cu toți în cabină, fiecare cu comorile lui. Friț găsisse două puști, o bandulieră cu cartușe, butoiașe cu praf de pușcă și muniție berechet. Ernest ne-a pus în față o șapcă plină de cuie, o secure și un ciocan, în timp ce niște clești, dălți și burghie i se ițeau de prin toate buzunarele. Micul Franț aducea o cutie în care erau niște *cârlige drăguțe* de prins pește.

— Foarte bine, Franț! am strigat eu. Cârlichele astea de pescuit găsite de tine s-ar putea să ne ajute mai mult decât orice de pe

corabie să supraviețuim, căci ne vor ajuta să agonisim hrană. Frit și Ernest, și voi ați ales bine.

— Mă vei lăuda și pe mine? mă întrebă draga mea soție. Eu nu vă aduc decât vești bune. Am găsit pe corabie animale încă în viață care ne vor fi de mare folos: o vacă, un măgar, două capre, șase oi, un berbec și o scroafă grasă. Le-am dat mâncare și trag nădejde că ne vor folosi, dacă ne-o ajuta Dumnezeu să scăpăm cu zile.

— Toate astea sunt bune și frumoase, am zis eu, dar Jack aici de față ne-a pricopsit cu doi câini uriași, care nu sunt de niciun folos, și care vor mânca mai mult decât oricare dintre noi.

— Ei, tată, răspunse el mângâindu-i, lasă-i săracii, să vezi cât or să ne folosească la vânat, când vom fi pe uscat!

— Foarte bine, dar dacă vom ajunge acolo, Jack! căci trebuie să recunosc că nu știu cum o vom face.

— Nu ne putem urca fiecare într-o albie și așa să ajungem la țarm? fu răspunsul lui. De multe ori am navigat cu succes pe lacul de acasă.

— Copilul meu, ți-a venit o idee nemaipomenită! am strigat eu. Ernest, să-mi dai uneltele tale, ciocanele, cuiele, fierăstraiele, burghiile și toate celelalte și apoi aleargă să strângi ce albie sau copăi poți găsi!

Am găsit numaidecât patru butoaie mari din lemn zdravăn și bine legate cu cercuri de fier, care pluteau împreună cu multe alte lucruri în apă și pe care am izbutit să le pescuim și să le tragem într-un loc potrivit pentru a le lansa. Erau tocmai ce aveam nevoie și am reușit să le tai pe mijloc. Fusesse o muncă grea și am fost bucuroși când s-a isprăvit și ne-am putut recăpăta puterile cu vin și biscuiți.

Cele opt albie ale mele stăteau acum înșiruite la marginea apei, iar eu le priveam cu mare satisfacție care, spre marea mea surprindere, nu era împărtășită și de soția mea.

— Nu voi putea niciodată să mă încumet să mă urc într-una din astea! îmi zise ea.

— Nu fi atât de sigură, draga mea. Când vei vedea înfăptuită mașinăria mea, poate că o vei prefera acestei epave neclintite.

Am luat apoi o scândură lungă pe care puteam prinde jumătățile de butoi și am ridicat capetele în sus în forma unei chile. Am prins în cuie alte două scânduri peste marginile butoaielor. Acestea fiind și ele flexibile, le-am unit într-un punct la fiecare capăt și le-am prins pe toate zdravăn și le-am bătut în cuie. Eram mulțumit că în apa liniștită această ambarcațiune va fi stabilă. Dar tocmai când credeam că totul era gata de lansare, am descoperit, spre groaza noastră, că marea ambarcațiune născocită de mine era atât de grea și anevoie de manevrat, încât chiar și eforturile noastre unite nu au putut să o clintească din loc.

— Îmi trebuie o pârghie! am strigat eu. Fugi și-mi adu o bară de la cabestan!

Friș a adus degrabă una și a întocmit niște role tăind două catarge lungi. Am ridicat partea din față a vasului cu pârghia și copiii au pus sub ea rolele de catarg.

— E bine așa, tată? a întrebat Ernest. Cu pârghia aceea tu poți face singur mai mult decât putem face noi toți împreună.

I-am lămurit cât am putut eu de bine în graba în care eram, principiul pârghiei și i-am făgăduit să-i explic mai pe-ndelete despre principiile mecanicii atunci când vom avea prilejul.

Am legat, după aceea, o frânghie lungă de spatele ambarcațiunii noastre, prinzând celălalt capăt de o scândură. Introducând apoi o a doua și a treia rolă sub ea, am început să împingem din nou de data aceasta cu succes și iată cum ambarcațiunea noastră îndrăzneată a intrat în apă cu bine. Atât de lin a alunecat în apă, încât de nu ar fi fost frânghia cu care era prinsă, s-ar fi dus dincolo de posibilitatea noastră de a o mai prinde. Băieții voiau să sară

direct în ea, dar, din păcate, s-a înclinat într-o parte atât de mult încât le-a fost peste putință să facă asta.

Am aruncat de îndată cu niște lucruri grele în ea și până la urmă încet, încet s-a îndreptat, iar băieții erau atât de bucuroși de reușita lor, încât se îmbulzeau care dintre ei să sară primul și să prindă un loc în butoaie. Dar mi-a fost imediat limpede că pentru a fi o ambarcațiune sigură mai avea nevoie de ceva. Așa că am născocit un tangon care să o țină în echilibru, prinzând în cuie prăjini lungi de-a lungul și în spatele vasului, legând la capetele lor butoaie goale de coniac. Acum vasul părea stabil. Am urcat în el și, întorcându-l către latura cea mai deschisă a epavei, am tăiat și îndepărtat toate obstacolele, astfel încât să las cale liberă pentru plecarea noastră, iar ca totul să fie gata, băieții au adus și niște vâsle. Dar acest moment important a trebuit să-l lăsăm pentru a doua zi pentru că se făcuse deja prea târziu pentru a mai încerca atunci. Nu era defel plăcut să mai petrecem încă o noapte într-o situație atât de nesigură, însă, neavând de ales, ne-am așezat în tihnă să înfulecăm ceva de cină pentru că în toată munca istovitoare și neîncetată de pe parcursul zilei nu am pus în gură decât niște biscuiți și puțin vin.

Ne-am pregătit pentru cele rămase într-o stare de spirit mult mai bună decât cu o zi înainte, dar nu am uitat de posibilitatea ca furtuna să se întoarcă. Așa că i-am pus pe toți să-și prindă colacii de salvare ca mai-nainte. Întorcându-ne apoi fiecare la postul său, am dormit adânc în pregătire pentru încercările de a doua zi.

Zorii zilei ne-au găsit treji, căci nici speranța, nici necazul nu te lasă să dormi mult. Îndată după ruga de dimineață, le-am zis:

— Dragii mei, cu ajutorul lui Dumnezeu, vom încerca să scăpăm din acest loc, așa că hrăniți sărmanele animale pe care trebuie să le lăsăm în urmă și puneți-le în față destul nutreț. Poate peste câteva zile ne vom putea întoarce să le salvăm și pe ele. Apoi, strângeți toate lucrurile pe care puteți pune mâna și care ne-ar putea fi de folos.

Băieții m-au ascultat bucuroși și am ales din mulțimea de lucruri pe care le adunaseră câteva pânze din care să putem face corturi, un cufăr cu unelte de dulgherit, puști, pistoale, praf de pușcă, cartușe și muniție, undițe și unelte de pescuit, un ceaun, o cutie de supă la conservă și o alta de pesmeți. Aceste lucruri de mare folos au luat firește locul balastului pe care mă grăbisem cu o zi înainte să-l arunc. Cu rugăciunea pe buze pentru binecuvântarea lui Dumnezeu ne-am ocupat locurile, fiecare în butoiul său. Chiar în clipa aceea am auzit cocoșii cum încep să cânte ca și cum ne reproșau că-i părăsim.

— De ce nu luăm și păsările cu noi? am strigat eu. Dacă nu găsim hrană pentru ele, pot fi ele hrană pentru noi.

Așa că am înghesuit zece găini și vreo doi cocoși într-unul din butoaie pe care l-am acoperit cu o plasă. Am lăsat în libertate rațele și găștele care au sărit numaidecât în apă, în vreme ce porumbeii, de îndată ce au simțit că sunt în libertate au pornit către țărâm. Soția mea, care se îngrijea de toate acestea, ne-a făcut să o așteptăm ceva timp, dar până la urmă a venit în brațe cu un sac mare cât o pernă.

— Asta-i contribuția mea, zise ea, aruncând sacul micuțului Franț pentru a-i sluji drept pernă.

Toate fiind gata, am pornit și am început să ne îndepărtăm de epavă. Buna și dârza mea nevestă se afla în primul butoi, imediat lângă ea era Franț, băiețelul nostru de opt ani. Apoi venea Friț, frumosul și voinicul nostru băiat de cincisprezece ani. Cele două butoaie din mijloc erau ocupate cu încărcătura valoroasă, apoi venea butoiul cu Jack cel viteaz și fără grijă, iar imediat lângă el, Ernest, cel de-al doilea fiu al nostru, mintos și învățat, dar puțin nepăsător. Apoi eu, tatăl cel neliniștit și iubitor, stăteam în spatele vasului, căutând să cârmesc pluta cu încărcătura de preț spre un liman sigur. Băiatul cel mare a apucat vâslele, toată lumea purta colaci peste brâu și avea în preajmă ceva de folos în cazul în care am fi fost azvârliți în apă.

Curentul era favorabil, ceea ce era de mare folos tinerilor vâslași. Am ieșit din împrejmuirea epavei și am lunecat în largul mării. Toți ne încordam privirile să avem o vedere cât mai bună a țărmului, iar băieții trăgeau cu toată forța de vâsle, dar mult timp am înaintat foarte anevoios, căci barca se tot învârtea în cerc, până când am dibuit cum e mai bine s-o cârmim, după care drumul spre țărm ne-a fost mai ușor.

Am lăsat cei doi câini dragi nouă, Turk și Juno, pe epavă, căci erau doi mastifi mari și cu ei am fi avut o greutate mult prea mare pe ambarcațiune, dar când ne-au văzut cum chipurile îi părăsim, s-au apucat să scoată urlete vrednice de milă și s-au năpustit în apele mării. Mi-era tare milă să-i văd așa, întrucât distanța până la țărm era atât de mare, încât era cu neputință să ajungă acolo cu bine. Cu toate acestea, au mers în urma noastră și se odihneau din când în când pe tangoane cu labele din față și s-au ținut bine după noi. Jack ar fi vrut să le răpească și acest slab refugiu, dar am strigat la el și i-am zis:

— Oprește-te! Este și lipsit de milă și nesăbuit ce vrei să faci. Omul milos are grijă de viața animalelor sale.

Deși obositoare, călătoria noastră a fost lipsită de primejdii, dar cu cât ne apropiam mai mult de țărm, cu atât mai neprimitor se ivea acesta înaintea ochilor noștri. Stâncile golașe păreau a ne amenința cu lipsuri și nenorociri.

Multe butoaie, cutii și baloți de bunuri pluteau în jurul nostru pe luciul apei. Friș și cu mine am izbutit să priponim vreo două butoaie pe care să le tragem de-a lungul bărcii. Cu amenințarea foametei în fața ochilor, ne-am ostenit să punem mâna pe orice putea conține provizii. Treptat am început să întrezărim între stânci și dincolo de ele petice de iarbă verde și copaci. Friș putea vedea numeroși palmieri înalți, iar Ernest spera ca ei să fie plini de nuci de cocos și se desfăta deja cu gândul cum va bea din laptele lor proaspăt.